

Curs

***Orientalisme, balcanisme
i la fabricació de la imatge
negativa de l'altre***

Obert a tots els públics

Estudiants UB: 2 crèdits de lliure elecció

Directora: Maria Djurdjevic

Del 9 al 25 de febrer de 2009

Fundació
Solidaritat UB

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Presentació

El pensament i l'art occidental comencen a fabricar les visions de l'*altre* a partir de finals del segle XVII. L'Orient com a lloc semi-mític, dotat tant d'elements romàntics com diabòlics, s'inventa i reinventa des de la invasió de Napoleó a Egipte a finals del segle XVIII. Al mateix temps, la imatge artística dels Balcans com l'«Orient europeu» comença a dibuixar-se a través dels escrits de Byron, per establir-se com a discurs polític en l'antesala de la I Guerra Mundial. No obstant això, els discursos anomenats *orientalisme* i *balcanisme* no pertanyen al passat, sinó que estan estretament vinculats a la dinàmica tumultuosa de la història contemporània i al seu seguiment mediàtic. Les societats contemporànies àrabs i musulmanes, així com la societat balcànica, sovint es presenten com a retrògrades, carents de respecte pels drets humans, preparades per expandir la seva condició de subdesenvolupament i les seves idees antidemocràtiques pel món. El *balcanisme* i l'*orientalisme* tradicionalment han estat presents en la literatura, el pensament i la pintura, però avui apareixen també en el cinema, la ràdio, la televisió i la publicitat, així com en la política i l'anàlisi, la religió i fins i tot en el discurs sobre el multiculturalisme. Un estudi atent de les pràctiques estigmatitzadores d'aquests discursos permetria entreveure com, en cada moment històric, els clixés ideològics obeeixen les estratègies del poder dominant.

Aquest curs es proposa, d'una banda, visualitzar les imatges construïdes sobre l'*altre* balcànic i l'*altre* oriental i, d'altra banda, analitzar els mecanismes i motius de la seva construcció. L'objectiu és abordar críticament la fabricació d'imatges negatives d'altres cultures que sembla corroborar la perillosa teoria sobre el *xoc de civilitzacions*, així com fomentar la reflexió sobre els continguts audiovisuals que ofereixen els mitjans de comunicació.

Lloc i horari del curs

Lloc: Aula J.M. Valverde (Facultat de Biblioteconomia)
C/ Melcior de Palau, 140 · Barcelona
Horari: dilluns i dimecres de 18.30 a 21 h
Preu: 40 euros (socis: 25 euros)

Matriculació

Cal fer una transferència per l'import de la matrícula a aquest compte corrent:
"la Caixa" 2100 3642 11 2200036125
El resguard de la transferència cal portar-lo a Món-3, on caldrà omplir el full d'inscripció.

Avaluació

Per obtenir el certificat d'assistència cal assistir al 80% de les classes. Per obtenir el certificat de crèdits cal, a més, presentar un treball sobre els continguts del curs.

Professorat

- **Ivan Pintor Iranzo**, professor en la Facultat de Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra.
- **Patricia Almárcegui**, professora de Literatura Comparada en la Universitat Internacional de Catalunya.
- **Maria Djurdjevic**, professora del Departament de Ciències Socials de la Universitat Ramon Llull.
- **Sasa Markus**, investigadora de la Universitat Pompeu Fabra i directora de la Secció Cinema de la Casa de l'Est.

Programa

Dilluns, 9 de febrer

L'*altre* oriental: entre l'atracció de l'exòtic i el rebuig aterrador
Maria Djurdjevic

Dimecres, 11 de febrer

De com Orient esdevingué Orientalisme.
El pensament d'E. Said
Patricia Almárcegui

Dilluns, 16 de febrer

El terrorista islàmic i les amenaces orientals en el cinema
Sasa Markus

Dimecres, 18 de febrer

Els antagonistes quotidians: sobre la construcció del personatge del «malvat» en la ficció audiovisual actual
Ivan Pintor

Dilluns, 23 de febrer

Els Balcans gòtics: Dràcula i altres monstres de l'Orient europeu
Sasa Markus

Dimecres, 25 de febrer

Els Balcans en la literatura i els mitjans de comunicació: pràctiques estigmatitzadores i els seus motius
Maria Djurdjevic

Orientalisme. balcanisme i la fabricació de la imatge negativa de l'altre

Informació i secretaria del curs

MÓN-3

Facultat d'Economia i Empresa
Av. Diagonal, 690
08034 Barcelona

T. 93 402 43 25
A/e: mon-3@pangea.org
www.mon-3.org

Horari

Matí: dimarts i divendres.
Tarda: dilluns, dimecres i dijous de 15.00 a 19.00 h

Col·labora:

En conveni amb:

Participació, Solidaritat
i Cooperació